

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Terminy Proceduralne](#) > [Czechia](#)

Terminy proceduralne

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie rodzaje terminów wyróżnia się w postępowaniu cywilnym?

Terminy w postępowaniu cywilnym dzielą się zasadniczo na procesowe i materialne.

Wyróżnia się dwa rodzaje terminów procesowych: ustawowe i sądowe.

Terminy ustawowe są określone w przepisach prawa. Niedotrzymanie ustawowego terminu procesowego zawsze pociąga za sobą określone skutki procesowe (np. utratę możliwości skutecznego dokonania określonej czynności, nałożenie grzywny). Istnieje możliwość przywrócenia terminu ustawowego (zob. § 58 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego [zákon č.99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů] (kodeks postępowania cywilnego), z późniejszymi zmianami), jeżeli strona lub jej pełnomocnik procesowy nie dotrzymali terminu z uzasadnionej przyczyny i w rezultacie nie dokonali czynności, do której dokonania byli uprawnieni. Wniosek musi zostać wniesiony w terminie 15 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia, przy czym jednocześnie z wnioskiem należy dokonać czynności procesowej, dla której określony był termin. Na wniosek strony sąd może nadać wnioskowi o przywrócenie terminu skutek zawieszający.

Jeżeli termin na dokonanie czynności nie został określony bezpośrednio w przepisach prawa, wyznacza go przewodniczący składu sędziowskiego (lub sędzia orzekający samodzielnie). Przewodniczący składu sędziowskiego (lub sędzia orzekający samodzielnie) może wyznaczyć termin nie tylko w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa, ale również w sytuacji, w której jest to konieczne do zapewnienia sprawnego i terminowego przebiegu postępowania. Sąd może w pewnych okolicznościach przedłużyć termin sądowy (zob. § 55 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami). Jeżeli termin sądowy upłynął, nie istnieje możliwość jego przywrócenia.

Terminy wyznaczane dla sądu, na przykład na wydanie orzeczenia, nie są terminami procesowymi, lecz terminami instrukcyjnymi.

2 Wykaz różnych dni uznawanych za dni wolne od pracy na podstawie rozporządzenia (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r.

Dzień utworzenia niezależnej Republiki Czeskiej, Nowy Rok: 1 stycznia

Poniedziałek Wielkanocny: święto ruchome, zazwyczaj przypada pod koniec marca albo na początku kwietnia

Święto Pracy: 1 maja

Dzień Zwycięstwa: 8 maja

Dzień słowiańskich misjonarzy Cyryla i Metodego: 5 lipca

Dzień spalania na stosie Jana Husa: 6 lipca

Dzień państwowości czeskiej: 28 września

Dzień utworzenia niezależnego państwa czechosłowackiego: 28 października

Dzień walki o wolność i demokrację: 17 listopada

Wigilia Bożego Narodzenia: 24 grudnia

Boże Narodzenie: 25 grudnia

Drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia: 26 grudnia

3 Jakie ogólne zasady regulują terminy w postępowaniu cywilnym?

Przepisy ustawowe regulujące sposób obliczania biegu terminów znajdują się w §§ 55-58 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami.

Termin oznaczony w dniach rozpoczyna bieg w dniu następującym po dniu wystąpienia zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu.

Pół miesiąca oznacza piętnaście dni.

Koniec terminu wyznaczonego w tygodniach, miesiącach lub latach przypada w dniu, który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym doszło do zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu. Jeżeli taki dzień nie występuje w ostatnim miesiącu biegu terminu, wówczas koniec terminu przypada ostatniego dnia tego miesiąca.

Jeżeli ostatni dzień terminu przypada w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa kolejnego dnia roboczego.

Terminy wyznaczone w godzinach upływają po upływie godziny odpowiadającej godzinie, w której doszło do zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu.

W przypadku dokonania czynności przed sądem lub wniesienia pisma procesowego do organu, na którym spoczywa obowiązek jego doręczenia, tj. najczęściej operatora pocztowego, w ostatnim dniu terminu termin procesowy jest dochowany.

W przypadku zawieszenia postępowania bieg terminów procesowych również zostaje wstrzymany (§ 111 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Jeśli postępowanie zostanie podjęte, termin zaczyna biec na nowo.

4 W którym momencie rozpoczyna się bieg terminu, jeżeli dana czynność ma zostać wykonana w danym okresie?

Przy obliczaniu terminu nie bierze się pod uwagę dnia, w którym doszło do zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu. Zasada ta nie obowiązuje w przypadku terminu oznaczonego w godzinach. Bieg terminu zasadniczo rozpoczyna się zatem w dniu następującym po dniu, w którym wystąpiło zdarzenie rozpoczynające bieg terminu (zob. § 57 ust. 1 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

5 Czy na rozpoczęcie biegu terminu może wpłynąć lub go zmienić sposób przekazywania lub doręczenia dokumentów (doręczenie osobiste przez posłańca lub drogą pocztową)?

Nie.

6 Jeżeli dojdzie do zdarzenia, które rozpocznie bieg terminu, czy do terminu

wlicza się dzień, w którym doszło do zdarzenia?

Przy obliczaniu terminu nie bierze się pod uwagę dnia, w którym doszło do zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu. Zasada ta nie obowiązuje w przypadku terminu oznaczonego w godzinach (zob. § 57 ust. 1 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

7 Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, czy liczba dni obejmuje dni kalendarzowe czy dni robocze?

Termin oznacza się w dniach kalendarzowych.

8 Kiedy taki termin jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Terminy oznaczone w tygodniach rzadko pojawiają się w kodeksie postępowania cywilnego (ustawa nr 99/1963, z późniejszymi zmianami) (np. § 260 ust. 3, § 295 ust. 1 i § 295 ust. 2). Terminy takie częściej występują w praktyce sądowej jako terminy sądowe.

Terminy oznaczone w miesiącach pojawiają się w kodeksie postępowania cywilnego jako terminy miesięczne (np. § 82 ust. 3, § 336m ust. 2 i § 338za ust. 2), dwumiesięczne (np. § 240 ust. 1 i § 247 ust. 1), trzymiesięczne (np. § 111 ust. 3, § 233 ust. 1 i § 234 ust. 1) oraz sześciomiesięczne (np. § 77a ust. 2 i § 260g ust. 3).

W kodeksie postępowania cywilnego wyróżnia się dwa rodzaje terminów oznaczonych w latach: terminy roczne (np. § 111 ust. 3) i terminy trzyletnie (np. § 99 ust. 3, § 233 ust. 2 i § 234 ust. 2).

9 Kiedy upływa termin, jeżeli jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Terminy oznaczone w tygodniach, miesiącach lub latach kończą się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym doszło do zdarzenia rozpoczynającego bieg terminu, a jeżeli w danym miesiącu dzień ten nie występuje – ostatniego dnia tego miesiąca (zob. § 57 ust. 2 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

10 Czy w przypadku, gdy termin upływa w sobotę, niedzielę, oficjalny dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy, termin taki zostaje przedłużony do kolejnego dnia roboczego następującego po takim dniu?

Tak (zob. § 57 ust. 2 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami).

11 Czy w określonych okolicznościach można przedłużyć termin? Jakie warunki należy spełnić, aby skorzystać z takiego przedłużenia terminu?

Ustawowe terminy procesowe nie mogą zostać zmienione postanowieniem sądu.

Sąd może przedłużyć sądowy termin procesowy w zależności od okoliczności danej sprawy.

12 Jakie terminy obowiązują w przypadku odwołań?

Strona może wnieść apelację od wyroku sądu rejonowego (*okresní soud*) lub sądu okręgowego (*krajský soud*) wydanego w pierwszej instancji, chyba że ustawa wyklucza tę możliwość (zob. § 201 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami). Apelację należy wnieść do sądu, który wydał zaskarżany wyrok, w terminie piętnastu dni od dnia doręczenia wyroku w formie pisemnej. Termin na wniesienie apelacji nie obejmuje dnia, w którym wyrok został doręczony stronie. Aby dotrzymać tego terminu procesowego, wystarczy przekazać apelację organowi zobowiązanemu do jej doręczenia (w szczególności operatorowi pocztowemu, organom zakładu karnego w przypadku osób osadzonych lub aresztowanych, organom placówki wychowawczej

lub poprawczej, w której przebywa dana osoba, itp.) lub wnieść ją do sądu ostatniego dnia tego terminu.

Jeżeli w odniesieniu do wyroku wydano sprostowanie, bieg terminu rozpoczyna się w dniu uprawomocnienia się sprostowanego wyroku (zob. § 204 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Apelację wniesioną po upływie piętnastodniowego terminu wyłącznie z uwagi na fakt, że sąd wprowadził stronę skarżącą w błąd w pouczeniu dotyczącym apelacji, uznaje się za wniesioną w terminie. Jeżeli wyrok nie zawiera pouczenia dotyczącego możliwości wniesienia apelacji, terminu wniesienia apelacji lub sądu, do którego należy wnieść apelację, lub jeżeli zawiera błędne pouczenie o braku możliwości wniesienia apelacji, apelację można wnieść w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia wyroku.

Jeżeli w danej sprawie wydano nakaz zapłaty, pozwany może przeciwstawić się wykonaniu nakazu jedynie w drodze wniesienia zarzutów do sądu, który wydał dany nakaz, w ustawowym terminie 15 dni od dnia doręczenia tego nakazu (zob. § 172 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Po wniesieniu zarzutów nakaz zapłaty zostaje uchylony, a sąd wyznacza rozprawę. Od postanowienia o kosztach procesowych przysługuje zażalenie, lecz wniesienie środka zaskarżenia nie skutkuje oczywiście uchyleniem nakazu zapłaty.

13 Czy sądy mogą zmieniać terminy, w szczególności termin stawienia lub oznaczać szczególną datę stawienia?

W kodeksie postępowania cywilnego (ustawa nr 99/1963, z późniejszymi zmianami) dopuszcza się możliwość odroczenia rozprawy z ważnych przyczyn, jeżeli sprawy nie można należycie rozpatrzyć i rozstrzygnąć na jednej rozprawie (zob. § 119 kodeksu postępowania cywilnego). Ważną przyczyną uzasadniającą odroczenie rozprawy może być np. sytuacja, w której jedna ze stron postępowania nie stawiła się przed sądem, a przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność nie jest możliwe (zob. § 101 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego), lub sytuacja, w której jedna ze stron nie miała wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się do rozprawy z uwagi na fakt, że wezwanie do stawienia się przed sądem nie zostało doręczone z odpowiednim wyprzedzeniem, lub z innych ważnych względów.

Strona może zwrócić się do sądu o odroczenie rozprawy. Sąd rozpatrzy wniosek o odroczenie rozprawy wniesiony przez stronę z wyprzedzeniem, biorąc pod uwagę powagę podniesionej przesłanki. Jeżeli sąd nie uwzględni wniosku strony, strona ma obowiązek stawić na rozprawie.

14 Jeżeli zawiadomienie o czynności dotyczącej strony zamieszkałej w miejscu, w którym mogłaby ona skorzystać z przedłużenia terminu, następuje w miejscu, w którym osoby tam zamieszkujące nie mogą skorzystać z przedłużenia, to czy osoba taka traci przywilej wspomnianego przedłużenia?

Prawo Republiki Czeskiej nie reguluje wyraźnie tej sytuacji.

W przypadku postępowań z elementem obcym, w toku których pojawia się konieczność doręczenia pisma sądowego stronie przebywającej za granicą, zastosowanie mają przepisy prawa procesowego państwa sądu orzekającego, tj. przepisy procesowe stosowane przez sąd właściwy do rozpoznania danej sprawy.

15 Jakie konsekwencje ponosi się w przypadku niedochowania terminu?

Każde uchybienie terminu procesowego wywołuje skutki procesowe.

Jeżeli w kodeksie postępowania cywilnego (ustawa nr 99/1963, z późniejszymi zmianami) wyznaczono konkretny termin na dokonanie czynności (np. wniesienie apelacji lub skargi kasacyjnej), uchybienie terminu skutkuje utratą możliwości skutecznego dokonania tej czynności. Istnieje możliwość przywrócenia terminu, jeżeli strona lub jej pełnomocnik nie dotrzymali terminu z uzasadnionej przyczyny (np. nagła choroba, uraz itp.) uniemożliwiającej im dokonanie czynności, do której dokonania byli uprawnieni (zob. § 58 kodeksu postępowania cywilnego), chyba że kodeks postępowania cywilnego wyklucza przywrócenie terminu (na przykład zgodnie z §

235 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego nie dopuszcza możliwości przywrócenia terminu na wniesienie skargi o wznowienie postępowania (*žaloba na obnovu řízení*) ani skargi o stwierdzenie nieważności orzeczenia (*žaloba pro zmatečnost*). Jeżeli chodzi o termin spełnienia określonego świadczenia, niedotrzymanie tego terminu skutkuje nałożeniem na stronę określonej sankcji (na przykład grzywny).

Zgodnie z prawem każdy przypadek niedotrzymania sądowego terminu procesowego wywołuje określone skutki. Termin sądowy może zostać przedłużony przez przewodniczącego składu sędziowskiego (lub przez sędziego orzekającego samodzielnie). Jeżeli termin sądowy upłynął, nie istnieje możliwość jego przywrócenia.

Nakaz zapłaty, od którego nie wniesiono zarzutów, wywiera takie same skutki jak prawomocny i wykonalny wyrok (zob. § 174 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego).

16 Jeżeli termin upłynął, jakie środki przysługują osobom, które go nie dochowały, np. stronom niestawiającym się w sądzie?

Niestawiennictwo na rozprawie wywołuje inne skutki niż niedochowanie terminu. Jeżeli należycie wezwana strona nie stawi się na rozprawie i nie złoży wniosku o odroczenie rozprawy w odpowiednim terminie, powołując się na ważną przyczynę, sąd może rozpoznać daną sprawę bez udziału tej strony (zob. § 101 ust. 3 ustawy nr 99/1963, kodeks postępowania cywilnego, z późniejszymi zmianami) oraz – jeżeli spełnione są przesłanki określone w § 153b kodeksu postępowania cywilnego – może wydać wyrok zaoczny.

Jeżeli pozwany nie stawił się na pierwsze posiedzenie w postępowaniu, w którym wydano wyrok zaoczny, z uzasadnionej przyczyny, sąd uchyli ten wyrok na wniosek pozwanego i wyznaczy termin kolejnego posiedzenia. Strona może wnieść taki wniosek do dnia uprawomocnienia się wyroku zaocznego (zob. § 153b ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego).

Od wyroku zaocznego stronie przysługuje również sprzeciw. Jeżeli poza wniesieniem skargi o stwierdzenie nieważności orzeczenia sądu pierwszej instancji strona skarżąca wniosła również apelację od tego wyroku, a sąd uwzględnił skargę o stwierdzenie nieważności orzeczenia w drodze wydania prawomocnego orzeczenia, apelacja zostaje odrzucona (zob. § 153b ust. 5 kodeksu postępowania cywilnego).

■ Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.